

KONSERVIRANJE-RESTAVRIRANJE ŠTIRIH STOLOV FRANJA STIPLOVŠKA

NIVES SLEMENŠEK

V Posavskem muzeju Brežice hranimo veliko zbirko umetnin in bivalnih predmetov Franja Stiplovška. Stiplovšek (1898–1963), slikar in grafik, je bil od leta 1949 do svoje upokojitve leta 1962 direktor Posavskega muzeja Brežice. V tem obdobju je aktivno sodeloval pri zbiranju gradiva (predvsem etnografskega), in pripravi načrtov za stalne ter občasne razstave Posavskega muzeja Brežice. V letu 2021 smo na novo pridobili štiri oblazinjene stole iz 19. stoletja, ki predstavljajo inventar njegove hiše. Leto kasneje smo jih tudi konservirali in restavrirali.

Obravnavani stoli imajo sprednje noge usločene in v spodnjem delu zaključene z izbočenim detajlom. Zadnje noge so sabljasto navzdol zožene in prehajajo v dekorativno profilirane ovalne hrbtne naslone. Konstrukcije so izdelane iz lesa iglavcev (predvidoma smreke) in bukovine, iz katere so izdelane tudi noge. Zunanje površine so na naslonjalih in nosilnih delih vzmetnega oblazinjenja prekrivane s hrastovim furnirjem debeline od dveh do treh milimetrov. Lesene površine so bile v celoti zaščitene z lakom, ki daje stolom tople barvni ton. Konstrukcije lepo dopolnjuje sekundarno dekorativno blago vzmetnega oblazinjenja.

Na stoli se je sčasoma akumuliral tanjši sloj nečistoč. Poškodbe na posameznih stoli so bile različne, skupne pa so jim bile izletne luknje insektov, prisotne le na masivnih lesenih predelih. Dva stola sta imela razrahljane spoje na sprednjih nogah, enemu stolu je odpadla noga, drugi je imel poškodovano leseno ogrodje in manjkajoč furnir, zopet tretji je imel moteč temnejši madež na dekorativnem blagu.

V konservatorsko-restavratorski delavnici smo v izletne luknjice insektov najprej injektirali biocid in odstranili nečistoče. Nato smo sanirali strukturne probleme: pričvrstili smo odpadlo nogo, dodatno ojačali razrahljane lesne spoje, z lesom dopolnili poškodovano leseno ogrodje, manjkajoči furnir pa nadomestili z novim furnirjem iste lesne vrste. Nadaljevali smo z estetskimi posegi. Na vidnih predelih smo s kitom dopolnili izletne luknjice insektov, nato pa smo kit in dopolnjene lesene dele izolirali in retuširali. Madež na blagu smo odstranili z destilirano vodo na princip kapilarnega vleka. Na koncu smo lesene predele stolov še dodatno zaščitili z lakom.

Sodelavci: Aleš Vene in Rok Verstovšek Tanšek, Posavski muzej Brežice

Stol Franja Stiplovška po posegih

Injektiranje biocida v izletne luknjice in-

Naslonjalo stola med odstranjevanjem nečistoč

Ojačevanje razrahljanih spojev

Dopolnjevanje površine s furnirjem

Površina dekorativnega blaga pred odstranjevanjem madeža

Površina dekorativnega blaga po odstranjevanju madeža